

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

КЪМ

ПЕТТЕ СТАНДАРТИЗИРАНИ ФОРМУЛЯРА, ИЗПОЛЗВАНИ ПРИ ПРОЦЕДУРАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ТРАНСГРАНИЧНИ ФИНАНСОВИ САНКЦИИ, ПРЕДВИДЕНА В РАМКОВО РЕШЕНИЕ 2005/214/ПВР

Рамково решение 2005/214/ПВР на Съвета относно прилагането на принципа за взаимно признаване на финансови санкции¹ (РР) е прието на 24 февруари 2005 г. Инструментът дава възможност на даден съдебен или административен орган да предава решение за финансова санкция пряко на орган в друга държава от ЕС и тази санкция да бъде призната и изпълнена без допълнителни формалности. Процедурата се прилага главно за ситуации, в които се налага глоба на лице, което не пребивава в държавата от ЕС, в която е извършено престъплението, лицето не плаща глобата, а впоследствие напуска територията на тази държава. Предвидената дата за прилагане на РР беше 22 март 2007 г. Към 2017 г. почти всички държави членки са въвели РР и между тях ежегодно се предават стотици хиляди случаи.

При предаване на решението за налагане на финансовата санкция решаващата държава трябва да предаде удостоверение (в приложението към Рамковото решение) на езика на държавата членка, изпълняваща решението. Удостоверението следва да съдържа цялата съответна информация, която дава възможност на изпълняващата държава да признае и изпълни решението. Един от принципите на РР е, че случаите се предават пряко от компетентния орган в една държава членка на компетентния орган в друга държава членка. За няколко случая в РР е предвидено, че тези компетентни органи трябва да се консултират един с друг или да се информират взаимно в хода на процеса (напр. членове 7, 9, 11, 12 и 15 от РР). В РР обаче не се предвиждат правила за езиковия режим, при който следва да се осъществи този контакт.

Опитът от последните години показва необходимостта от други видове стандартизирани формуляри, за да се улесни обменът на информация за отделните случаи между отговорните органи. Всяко искане за трансгранична финансова санкция обикновено води до поне две последващи писма от изпълняващата държава до решаващата държава, а именно съобщение, че случаят е получен/приет, и съобщение с окончателния резултат от изпълнението. Някои случаи изискват по-голям обмен на информация между съответните държави.

Езиковите различия в рамките на ЕС правят мащабната комуникация съгласно РР скъпоструваща и отнемаща време процедура. Първо, поради разходите за превод и второ, поради това че често отнема много време да се определи смисълът на определени съобщения, както и поради времето, което може да е необходимо за превод на документите.

По инициатива на Германия е създадена група от експерти, която да изготви определени стандартизирани формуляри, които да могат да бъдат използвани в случаи

¹ ОВ L 76, 22.3.2005 г., стр. 16.

на трансгранични финансови санкции, с цел да се улесни процесът на признаване и изпълнение, без да е необходим допълнителен превод.

Петте стандартизирани формуляра не оказват никакво влияние върху съдържанието на Рамковото решение и нямат нормативен характер. Използването на формулярите от съответните национални органи е напълно доброволно. Въпреки това държавите членки се насърчават да популяризират използването на формулярите, тъй като те ще улеснят механизма за изпълнение на трансгранични финансови санкции, предвиден в РР, и ще доведат до намаляване на финансовата и административната тежест, свързана с процедурата.

На по-късен етап може да бъде предвиден и бъдещият електронен обмен на информацията, съдържаща се във формулярите.

МЕТОДИКА НА ЕКСПЕРТНАТА ГРУПА

Подходът

На срещата си, проведена на 13 април 2016 г., работната група на Европейския съвет „Сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN) предложи, въз основа на инициатива от страна на Германия, някои държави членки да участват в създаването на експертна група, която да обсъди и изготви стандартизиран(и) формуляр(и), с цел да се улесни процедурата за трансгранично изпълнение на финансови санкции. Европейската комисия се съгласи да участва в работата по изготвянето на формулярите и да координира процеса.

В редакционната група се включиха доброволно експерти от Полша, Финландия, Германия и Нидерландия. В помещенията на ГД „Правосъдие и потребители“ се проведеха две срещи на експертите — на 16 октомври 2016 г. и на 22 ноември 2016 г. Целта на тези срещи беше да се обсъдят идеи и да се изготвят различни формуляри. Резултатът от работата на експертната група беше представен на всички държави членки на срещата на COPEN, проведена на 16 декември 2016 г.² Въз основа на направените от държавите членки писмени коментари експертите пренаписаха текстовете на 5 формуляра. ***Настоящият меморандум има за цел да разясни основанията за създаването на формулярите и да опише всеки формуляр подробно. Той следва да даде възможност на специалистите правилно да използват формулярите в ежедневието си работа.*** На срещата на COPEN, проведена на 21 юни 2017 г., бяха обсъдени и приети текстовете на формулярите³.

Избраният от експертната група подход се основава на вътрешната логика/схемата на РР и придобития от тях опит през петте или повече години практическа работа въз основа на РР. Отправната точка при изготвянето на формулярите беше процедурата за изпълнение на трансгранична финансова санкция, като се отдели специално внимание на информацията, необходима за успешно изпълнение, и на необходимия обмен на информация между решаващата и изпълняващата държава.

Защо са необходими пет формуляра?

Петте формуляра бяха създадени, за да отговорят на различните нужди от информация, които възникват по време на процеса на изпълнение. Въпреки че някои държави членки

² Док. 14898/16 JAI 1007 COPEN 361 EJM 83.

³ Док. 9610/17 JAI 540 COPEN 177 EJM 39.

приканиха експертите да обмислят възможността за намаляване на броя на формулярите, като се обединят някои от аспектите на различните формуляри, след преразглеждането им от експертите беше решено да се запазят 5 различни формуляра. Аргументът в подкрепа на това е, че 5-те формуляра са насочени към различни аспекти на процедурата. Очаква се формуляри 1—3 да бъдат най-често използваните формуляри. Ежедневната работа на компетентните органи ще се опрости, ако цялата съответна информация, и по-специално тази относно процедурата за плащане, не се съдържа в един формуляр. Освен това, тъй като използването на формулярите не е задължително, държавите членки са свободни да прибягват до тях по свое желание, когато е необходимо.

За да се улеснят още повече ежедневната работа на служителите, работещи по случаите, и използването на формулярите, беше взето решение формулярите да бъдат достъпни на 23 езика на ЕС.

ОПИСАНИЕ НА ФОРМУЛЯРИТЕ

Формуляр 1

Съгласно членове 11, 12 и 15 от РР компетентният орган на решаващата държава трябва да предостави определена информация на компетентния орган в изпълняващата държава. За да се улесни тази комуникация, експертната група предлага да се използва формуляр 1. Двете основни точки са доброволно плащане (част г) и пълно или частично прекратяване на изпълнението (част д).

Формуляр 2 (пълно признаване) и формуляр 3 (пълно изпълнение)

Формуляри 2 и 3 обхващат двете най-използвани съобщения съгласно РР, а именно пълното признаване и пълното изпълнение. Това е и причината, поради която тези два формуляра са поставени преди другите два (формуляри 4 и 5), които обхващат всички други възможни сценарии.

Формуляр 2 (пълно признаване)

Формуляри 2 и 4 се отнасят до информацията, която трябва да бъде предоставена от изпълняващата държава на решаващата държава, относно решението за признаване и изпълнение на решението. Според практическия опит в повечето случаи решенията се признават напълно (в Нидерландия например напълно се признават около 97 % от случаите). Поради това бе създаден отделен и преди всичко кратък формуляр. В тези случаи компетентният/централният орган в изпълняващата държава може просто да вземе един формуляр, да сложи отметка в една кутийка, да впише съответната сума и да изпрати формуляра на решаващата държава. Това става лесно и отговорното лице не трябва да се занимава с всички други възможни резултати от процедурата. Също така компетентният орган на решаващата държава може да установи само с един поглед какво съобщение е получил, дори когато то е на езика на изпълняващата държава.

Формуляр 3 (пълно изпълнение)

Формуляри 3 и 5 се отнасят до информацията, която изпълняващата държава трябва да предостави на решаващата държава за (резултата от) процедурата по изпълнението. Както показва опитът, след признаването в по-голямата част от случаите се извършва плащане в пълен размер. Поради това бе изготвен отделен и кратък формуляр, който да

обхваща този голям брой случаи. Точно както при пълното признаване компетентният орган в изпълняващата държава може просто да вземе един формуляр, да сложи отметка в една кутийка, да впише съответната сума и да изпрати формуляра на решаващата държава.

Формуляр 4 (частично признаване и пълен отказ от признаване) и формуляр 5 (резултат от изпълнението на решението):

Тъй като пълното признаване и пълното плащане са обхванати от формуляри 2 и 3, е необходимо да се обхванат всички други възможни резултати. Поради това експертната група създаде други два формуляра, в които ясно се разграничават етапът на признаване (формуляр 4) и процесът на изпълнение (формуляр 5).

Формуляр 4

Формулярът е свързан с етапа на признаване и обхваща всички други резултати освен пълното признаване.

Първата предоставена информация (част г.1 и г.2) е най-важната: Какъв беше резултатът от процедурата по признаване — пълен отказ от признаване или частично признаване? - и в случай на частично признаване: за каква сума е признато решението.

Следващият въпрос е защо решението не е било напълно признато. Поради това във формуляр 4 се изброяват различните основания за пълен или частичен отказ от признаване:

- Формуляр 4 започва с основанията за отказ, изброени в член 7 и член 20, параграф 3 от РР (част г.3).
- Други основания за отказ, освен изброените в член 7 и член 20, параграф 3 от РР, като например смърт на съответното лице, са изброени в част г.4. Когато се прилага едно от тези основания, официално няма основание (пребиваване или получаване на доходи в изпълняващата държава) за предаване на случая на изпълняващата държава (член 4, параграф 1 от РР).

Освен информацията, че решението е било признато само частично, е възможно да има допълнителна информация за финансовата санкция, която е била призната. Тази информация може да бъде предоставена, ако е вече налична към момента на постановяване на решението (част д):

- Някои изпълняващи държави вземат решение за признаването на чуждестранно решение и за разрешаване на разсрочването на плащането в един акт. Информацията, че е разрешено плащането да бъде разсрочено, може да бъде много ценна за решаващите държави, в които разрешаването на разсрочването на плащането оказва влияние върху давностния срок. Част д.1 служи за тази цел.
- В част д.2 и д.3 са включени други аспекти, като се отчита причината, поради която сумата, за която се отнася изпълнението, е по-малка от общия размер на финансовата санкция, обявена в удостоверението.

Формуляр 5 (резултат от изпълнението на решението)

Тъй като има специални формуляри за пълно признаване, пълно изпълнение и пълен/частичен отказ от признаване, е необходим един формуляр, който да обхваща

всички останали възможни резултати от изпълнението — те трябва да бъдат включени във формуляр 5.

В някои изпълняващи държави разсроченото плащане не се разрешава в същото решение, в което е произнесено признаването, а се разглежда на по-късен етап от процеса на изпълнение. Информацията, че е разрешено плащането да бъде разсрочено, може да бъде много ценна за решаващите държави, в които разрешаването на разсрочването на плащането оказва влияние върху давностния срок. Поради това тази информация също е включена във формуляр 5, но от различна гледна точка (част г).

След прекратяване на изпълнението първата предоставяна информация е датата на прекратяване на изпълнението и резултатът от изпълнението. Тази информация се предоставя в част д.1 и д.2.

Ако след признаването на решението е приспаднала сума, в част д.3 има поле, в което да се предостави информация за това.

В част д.4 се посочват основанията за прекратяване на изпълнението (различни от пълното изпълнение). Част д.4 се отнася до основанията за прекратяване, изброени в член 12, параграф 2, член 11, параграф 1 и член 9, параграф 1 от РР. Тъй като в член 9, параграф 1 от РР се упоменават основанията за прекратяване на изпълнението въз основа на законодателството на изпълняващата държава, в тази част на формуляра освен най-често посочваните основания за прекратяване е включена и възможността да се посочат „други основания“.
